

שְׁהִיּוּ בַתְּחִלָּה, וּמִתְקִין אוֹתָם
בַּתְּשׁוּבָה אַחַת, בְּרִצּוֹן, בְּשִׂמְחָה,
תְּקוּן עֲלִיּוֹן וַתַּחֲתוֹן.

וְאִזּוּ מִתְקַדֵּשׁ הָאֶפְרַיִם בְּקִדְשׁוֹת
עֲלִיוֹנוֹת וּמִתְעַטֵּר בְּעִטְרוֹתָיו, עַד
שְׁעוֹלָה בַּעֲלִיָּה שֶׁל עֶטְרָה שֶׁל
מְנוּחָה, וְנִקְרָא שֵׁם עֲלִיּוֹן, שֵׁם
קְדוֹשׁ, שֶׁהוּא שְׁבַת. מְנוּחַת הַפֶּל,
תְּשׁוּקַת הַפֶּל, דְּבָקוֹת הַפֶּל,
שְׁלֹמֶעֱלָה וְלִמְטָה כְּאֶחָד. וְאִזּוּ
כְּתוּב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) אֶפְרַיִם עָשָׂה
לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַעְצֵי הַלְּבָנוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִי שְׁזוּכָה
לְאוֹתוֹ אֶפְרַיִם, זוּכָה בְּכָל, זוּכָה
לְשִׁבַת בְּמְנוּחָה בְּצַל שֶׁל הַקְּדוֹשׁ

בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים
ד) בְּצִלּוֹ חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבַּתִּי. וְכַעַת
שֵׁשׁ־שִׁבְנוּ בְּצַל שֶׁל הַמְּנוּחָה הַזֶּה,

יֵשׁ לָנוּ לְהִסְתַּכֵּל שְׁלֹא לְשִׁבְנוּ אֶלֶּא
בְּצַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹךְ
אוֹתוֹ הָאֶפְרַיִם, וְיֵשׁ לָנוּ לְעֵטֵר אֶת
הַמְּקוֹם הַזֶּה בְּעִטְרוֹת עֲלִיוֹנוֹת עַד
שִׁיתְעוֹרְרוּ הָאֵילָנוֹת שֶׁל אוֹתוֹ
הָאֶפְרַיִם לְבָא עֲלֵינוּ בְּצַל אַחֵר.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרֹאשׁ וְאָמַר,
וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ
אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תְּקַחוּ אֵת

תְּרוּמָתִי. וְיִקְחוּ לִי, מִי שְׂרוּצָה
לְהִשְׁתַּדֵּל בְּמִצְוֵה וּלְהִשְׁתַּדֵּל
בְּקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, צְרִיף שְׁלֹא
יִשְׁתַּדֵּל בּוֹ בְּרִיקְנוֹת וּבְחֻנָּם, אֶלֶּא
צְרִיף הָאֵדָם לְהִשְׁתַּדֵּל בּוֹ כְּרֹאשׁ
כְּפִי כַחוֹ. וְהָרִי בְּאֶרְנוּ דְּכַר זֶה
בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, יָאֵה לְאֵדָם
לְשִׂאת אוֹתָהּ הַשְׁתַּדְלוֹת שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(דְּבָרִים טז) אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ וְגו'.

וְאִם תֹּאמְרוּ, הָרִי כְּתוּב (ישעיה נה)
לְכוּ שִׁבְרוּ וְאָכְלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ
בְּלוֹא כֶסֶף וּבְלוֹא מַחִיר יִינן וְחֻלֵּב,
שְׁהָרִי הוּא בְּחֻנָּם, (וְהַשְׁתַּדְלוֹת בְּלֹא כֶסֶף)

וְזוֹ הַשְׁתַּדְלוֹת לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

בְּהִיכְלָא דְּמִלְכָּא. אוֹף אִיהוּ אֶתְתַּקֵּן בְּשִׁפְרוֹ
כָּל שְׂאָר יוֹמֵינ דִּיהוּ בְּקִדְמִיתָא, וְאֶתְקִין לוֹן
בְּתִיאובְתָּא חֲדָא, בְּרַעוּתָא בְּחֻדָּה, תְּקוּנָא
דְּלַעֲיִלָּא וְתַתָּא.

בְּדִין אֶתְקַדֵּשׁ הָאִי אֶפְרַיִם, בְּקְדוּשֵׁינ עֲלֵאִין
וְאֶתְעַטֵּר בְּעִטְרוֹי, עַד דְּסָלִיק בְּסָלִיקוּ
דְּעֶטְרָא דְּנִיּיחָא, וְאֶקְרִי שְׁמָא עֲלָאָה, שְׁמָא
קְדִישָׁא, דְּאִיהוּ שְׁבַת. נִיּיחָא דְּכִלָּא, תִּיאובְתָּא
דְּכִלָּא, דְּבִקוּתָא דְּכִלָּא, דְּעִילָּא וְתַתָּא כְּחֻדָּא.
וְכִדִּין כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) אֶפְרַיִם עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה מַעְצֵי הַלְּבָנוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מָאן דְּזָכִי בַּהּ הוּא אֶפְרַיִם,
זָכִי בְּכִלָּא, זָכִי לְמִיתַב בְּנִיּיחָא דְּצִלָּא

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים
ב) בְּצִלּוֹ חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבַּתִּי. וְהַשְׁתָּא דִּיתִיבְנָא

בְּצִלָּא דְּנִיּיחָא דָּא, אִית לָן לְאַסְתַּכְּלָא דְּלָא
יִתְבִּינָן אֶלֶּא בְּצִלָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, גּוֹ

הַהוּא אֶפְרַיִם. וְאִית לָן לְאַעְטָרָא הָאִי אֶתְר,
בְּעִטְרִין עֲלֵאִין, עַד דִּיתְעַרוֹן אֵילָנֵי דִּהַהוּא

אֶפְרַיִם, לְמִיתִי עֲלֵן בְּצִלָּא אַחֲרָא.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִישָׁא וְאָמַר, וְיִקְחוּ לִי
תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ

תְּקַחוּ אֵת תְּרוּמָתִי. וְיִקְחוּ לִי, הָאִי מָאן דְּבַעֲי
לְאַשְׁתַּדֵּל בְּמִצְוֵה, וּלְאַשְׁתַּדֵּל בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, אֶצְטְרִיף דְּלָא יִשְׁתַּדֵּל בֵּיהּ
בְּרִיקְנֵיָא וּבְמַגְנָא, אֶלֶּא אֶצְטְרִיף לִיהּ לְכַר נֶשׁ

לְאַשְׁתַּדֵּל בֵּיהּ כְּדָקָא יְאוֹת כְּפוּם חִילִיָּה. וְהָא
אוּקְיָמְנָא מְלָה דָּא בְּכַמָּה אַתְרֵי, יְאוֹת לְמִיסַב

בְּר נֶשׁ הַהוּא אֶשְׁתַּדְלוֹתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר (דְּבָרִים טז) אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ וְגו'.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב (ישעיה נה) לְכוּ שִׁבְרוּ וְאָכְלוּ
וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא כֶסֶף וּבְלוֹא מַחִיר יִינן

וְחֻלֵּב, דִּהָא אִיהוּ בְּמַגְנָא, (וְאַשְׁתַּדְלוֹתָה בְּלֹא כֶסֶף) וְאִיהוּ אֶשְׁתַּדְלוֹתָא דְּקוּדְשָׁא

הוא? אלא השתדלות של התורה
- כל מי שרוצה לזכות בה.
השתדלות כדי לדעת את הקדוש
ברוך הוא - כל מי שרוצה, זוכה
בו בלי שכר כלל. אבל השתדלות
בקדוש ברוך הוא שעומדת
במעשה, אסור לקחת אותה
לחנם ובריקנות, כי איננו זוכה כף
באותו מעשה כלל להמשיך עליו
רוח הקדש, אלא רק בשכר שלם.
בספר הכפשים שלמד אשמדאי
לשלמה המלך - כל מי שרוצה
להשתדל להעביר ממנו רוח
טמאה ולכפות רוח אחרת, אותו
המעשה שרוצה להשתדל בו,
צריך לקנות אותו בשכר משלם
בכל מה שירצו ממנו, בין קטן
בין גדול, משום שרוח הטמאה
מזדמנת תמיד בחנם ובריקנות,
ונמכרת בלי שכר, ואונסת בני
אדם לשרות עליהם, ומפתה
אותם לדור עמם. בכמה פתויים,
בכמה דרכים, מסטה אותם לשים
דיוורה עמם.

ורוח הקדש אינה כף, אלא בשכר
שלם, ובהשתדלות רבה וגדולה,
ובטהור עצמו ובטהור משכנו,
וברצון לבו ונפשו. והלואי שיכול
להרויח אותו שישים מדורו עמו,
ועם כל זה שילך בדרך ישר, שלא
יסטה ימינה ושמאלה, ואם לא -
מיד מסתלק ממנו ומתרחק ממנו,
ולא יוכל להרויח אותו כבתחלה.
ועל זה כתוב ויקחו לי תרומה
מאת כל איש, מאותו שנקרא
איש, שמתגבר על יצרו. וכל מי
שמתגבר על יצרו נקרא איש.
אשר ידבנו לבו, מה זה אשר
ידבנו לבו? אלא שיתרצה בו
הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר
(תהלים נ) לך אמר לבי. צור לבי.
וטוב לב. וייטב לבו. את כלם

ברוך הוא. אלא אשתדלותך דאורייתא, כל
מאן דבעי זכי בה. אשתדלותך דקודשא בריך
הוא למנדע ליה, כל מאן דבעי זכי ביה, בלא
אגרא כלל. אבל אשתדלותך דקודשא בריך
הוא דקיימא בעובדא, אסיר לנטלא ליה
למגנא ובריקנייא, בגין דלא זכי בההוא
עובדא כלל, לאמשכא עליה רוחא דקודשא,
אלא באגר שלים.

בספרא דחרשי, דאוליף אשמדאי לשלמה
מלפא, כל מאן דבעי לאשתדלא
לאעברא מניה רוח מסאבא, ולאכפייא רוחא
אחרא. ההוא עובדא דבעי לאשתדלא ביה,
בעי למקני ליה באגר שלים, בכל מה דיבעון
מניה, בין זעיר בין רב, בגין דרוח מסאבא,
איהו אזדמן תדיר במגנא ובריקנייא, ואזדבן
בלא אגרא, ואניס לבני נשא למשרי עליהו,
ומפתי לון לדיירא עמהון, בכמה פתויין,
בכמה ארחין, סטי לון לשוואה דיווריה
עמהון.

ורוח קדשא לאו הכי, אלא באגר שלים,
ובאשתדלותך רב סגי, ובאתדפאותא
דגרמיה ובאתדפאותא דמשפניה, וברעותא
דלביה ונפשיה. ולואי דיכיל למרווח ליה,
דישווי מדוריה עמיה. ועם כל דא דיהך בארץ
מישר, דלא יסטי לימינא ולשמאלא, ואי
לאו, מיד אסתלק מניה, ואתרחק מניה. ולא
יכיל למרווח ליה פדבךדמיתא.

ועל דא כתיב, ויקחו לי תרומה מאת כל איש,
מההוא דאקרי איש, דאתגבר על יצריה.
וכל מאן דאתגבר על יצריה, אקרי איש. אשר
ידבנו לבו, מאי אשר ידבנו לבו. אלא. (דף קכ"ח
ע"ב) דיתרעי ביה קדשא בריך הוא, כמה דאת

אמר (תהלים כז) לך אמר לבי. (תהלים עג) צור לבי. (משלי טו) וטוב לב. (רות ג) וייטב